

Redaktör
Typograf

I. V. Stalin.

Az Bobati ba'ze mas'alahoji taarixi bolšivizm

xat dar redaksijaji zurnoli „Proletarskaja Revoljutsija.”

rafiqhoji muhtaram!

Ba muqobil dar zurnoli „Proletarskaja Revoljutsija,” (№6 so- li 1931) choj doda sudani „bolšivikho az xususi sotsial demo- kratijaji germonija ba davri kri- zis, pes az gungili on” guftagi, maqolaji muqobil partijaji va nim trutskistiji Slutski, cun ma qolaji munoziragi, qatolajon no roziqi mekunem.

Slutski tasdiq mekunad, ki Lenin (so lšivikho) ba xatari sen- trizmi 1) dar sotsial demokratijaji germonija ba amuman pes az gungi mavjud budagi baho na- medud, jae ne ba xatari apo- rtunizmi xatarciqli pusida, ba xatari apoportunizm murosociji kardan baho nemedod.

Bo suxanhoji digar, az rui qavli Slutski meurojad, ki Le- nin (bolšivikho) ao oportunizm guštini zur nameburd, cunki ba sentrizm baho nadodan, dar vugudi kor az guštini vaseaj ao oportunizmi girifta megudagi ruj gardondan meosod.

Hamin tariq meurojad, ki Lenin ba davri pes az cangha- nur bolšiviki haqiqi nasud, va pes ba davri cangi imperialisti jo halo dar oxir sudani in cang Lenin bolšiviki haqiqi sud.

Dar maqolaji xud Slutski ha- min xel qacqac mekunad.

Va sumo baqoie ki in „taarix- ciji-nava” romadro cun malomat dihandaju qala kunanda rasvo kuneton bo on dar munozira doxil şuda istodeton, ba on manabar (choi suxan) doda is- todeton.

Ba muqobil dar zurnoli sumo choj doda sudani maqolaji Slut- ski cun maqolaji munoziragi, norozigi nakarda nametavonam cunki az xususi bolšivizmi Le- nin, az xususi one ki Lenin ao sentrizm cun ao şakli meosajni oportunizm guštini zur printi- pona meurd va jo nameurd, Lenin bolšiviki haqiqi sud va jo in xel nasud, masalro dar munozira gardondan mumkin nest.

Dar eazizaji „az redaksija” dar Seka 20—umi oktabr firis- tondageton, sumo iqrari kard- don, ki redaksija maqolaji Slut- skiro ba sifati maqolaji munoz- iragi choj doda, xato kardast.

In, aleata ba xelo der pajo- sudani eazizaji redaksija nigoh nakarda, naqz hast.

Amo sumoho dar eazizaji xud xatolji navro rah doda guf- tajeton, ki redaksija ba olanda dar varaqhoji „Proletarskaja Revoljutsija” sançida burom- dni tamomi davraj masalalhoji ao nazaru aloqaji bolšivikho so interentsional 2—umi pes az cangi doštagi voasta auda- giro çihati sijosi xelo muhimu zarur hisoa mekunad.

in eajon mekunad ki sumo- lho nijat doretan ki az na v

1) Sentrizm—çarajoni ba harakati sotsialisti budagi ki dar eajni fraksi- tajolji ba du taraf budagi rosi va cap- çolji mijonaro mayqul mekunad.

BAJROQIMIHAT.
VARAQI 2 № 4 (546)

odamhoro dar bobati masalal- hoji aksiomaji 1) bolšivizm su- dagi ba munozirakuni kaçeton. in eajon mekunad, ki masaa- laji xususi bolšivizmi Leninro sumo az nav xijol doretan, ki az aksioma dar masalalji dar- kor karda auromadani ojenda muhtoiq doštagi gardoneton.

Az ci sasaa, ba ci xel asos? Ba hama (naçhurast ki Leni- nizm dar guštini aerahmonaji ao oportunizmi hamaji rangho ba on çumla ao sentrizmi dar- çara budagi (Kautski) ao sen- trizmi ba atrofi mo budagi (Trotski va digarho) auda şuda- gi tavalud gardid, kalon şud va ba çuqvut şud.

Inro hato duşmanhoji tupa- tuqrijli bolšivizm munkir şuda nametavonand. in aksioma hast.

Va şumo moro dar eoqia kaşide, harekat karda istodeton ki aksiomaro dar masalalji „ba kor karda auromadani ojenda” darkori doštagi gardoneton. Az ci sasaa? Ba ci xel asos? Ihtimol az boloi ao taarixi bolšivizm oşro nasudan boşad? Ihtimol aarolji liseralizmi pusidagiie ki Slutski va digar şogirdhoji Trotski dahanamoro baista istodin gufta natavonand gufta? Liseralizmi az had af- zun aaoçojbae hast, ki ba zarari intereshoji muhimi bolšivizm gu- zaronda şudast.

Ciro redaksija dar maqolaji Slutski çihati dida auromadani munoziragi zevandaju munosib hisoa mekunad?

1) Slutski tasdiq mekunad, ki Lenin (bolšivikho) dar bobati aloqaro ao oportunisthoji sotsial demokratijaji germonijaji ao oportunisthoji internatsional 2 umi davri pes az cangi kan- dan va az onho rohi çudo şu- danro nameaurd. Şumoho ba muqobil in tezi trutskistiji Slutski munozira kardan mexo- heton? Amo dar inço cigapi munoziragi hast? Magar ravşan nest, ki Slutski, Lenin, bolšivik- horo malomat doda istodast? Malomatro rasvo kardan dar- korast, amo na inki ba masaa- laji munozirakuni gardoneton.

Har citur bolšivik, agar u haqi- datan bolšivik boşad, medonad, ki Lenin candin vaqt pes to cang ham texminan az solhoji 1903-1904, vaqte ki dar Rosija grupaji bolšivikho taşkil joft va vaqte ki dafajli avalin capho dar sotsial—demokratijaji ger- monijaji sar aurovardand, dar bobati ao oportunistho, ham ba atrofi mo, dar partijaji sotsial- demokratiji Rosija, va ham dar onço, dar internatsional 2-um, va dar on çumla dar sotsial- demokratijaji germonija aloqa-

ro kandan va çudo şudan ro haşro mesurd.

Har citur bolšivik medonad, ki mana faqat az hamin sasaa bolšivikho holekaj dar on vaqt (1903-1905) dar safhoji aporu- nisthoji internatsional 2-um ba xud nom auroriji „izetgini” „çu dokunandaho” va „vajronku- nandaho” guftagiro girifta au- dand. Amo Lenin ci kor karda metavonist, bolšivikho ci kor karda metavonistand.

Agare ki sotsial-demokrat- hoji cap dar internatsional 2- um va az hama pes, dar sotsial- demokratijaji germonijaji jak grupaji sustu aequvate au- dand, ki çihati taşkilli ba xud jak şaklro nagirifta aud va çu- hali mafkuragi puxta şudagi nasud, grupaje ki hato az guf- tani kalimaji „aloqakani.” „çu- doji” metarsid? Amo Lenin va bolšivikho az Rosija istoda ba çolji capho dar partijahoji çarai çudoji sarpo mekardand. gufta talaa namudan mumkin nest. Man holekaj azin xusus gap namezanam, ki sustiji taşkilli va mafkuragi na faqat ba davri pes az cang nigoniji taabatonaji sotsial-demokrathoji cap aud. (In, in nişoniji ganda, ci xele ki meşlumast, ba capho ba davri baadi cang ham mond.

Behoji ba sotsial-demokrathoji capi germonijaji dar maqolaji maşhuri Lenin „az xususi kitos Junius”) dar oktabri soli 1916 jaane baadi du soli daslovi cang navistagi doda budagi ba hama maşhur hast, ki dar onço Le- nin jak qator xatohoji çudo zur- ri sijosiji sotsial-demokrathoji capi germonijaro tanqid karda az xususi „sustihoji hamaji caphoji nemetse ki az ha- ma tarafho so toru pud- baadi du ruijagiji kautskiani, majda bozi „va duštigariji dar bobati oportunistho mav- jud budagi alqis çaltidagi hastand,” gap mezanad, va dar onço u az un bobate gap mezanad, ki Junius az „dav- raji” sotsial-demokrathoji hato capi nemetsi ba çudo şudan metarsidegi, az to oxir guftani şuarhoji inqi- lobi metarsidagi autun ozod- naşudast.

Az hamaji grupirofkahoji in- ternatsional 2-um bolšivikhoji urus dar on vaqt jagona gru- pirekaje audand ki az ruij ta- rafi taşkilli va puxta- sijaji mafkuragiji xud ba maano- ji no oportunisthoji xud dar sotsial-demokratijaji rosiyagiji xud aloqaro ka nd a n va çu- do şudan jagon harakati zur kardanro euhda euyond.

*) Junius—Rosa Ljuksemburg, raf- siro sotsial—demokrathoji cap dar sotsial—demokratijaji Germonija.

Mana egare ki slutskihho ha- rakat mekardand, ki hato is- pot nanamojand, ba ke ham- tur larz kunand, ki Lenin va bolšivikhoji urus aarolji ao apo- rtunistho (Plaxanuf, Martuf, Dan) çudojiro taşkil kardan, va sen- terciho (Trotski va digar tarafi- dorhoji aloki avugisti)ro haj kar- dan, hamaji quvati xudro mun- fiaat nasurda boşand, ungoh az xususi bolšivizmi Lenin az xur- susi bolšivizmi bolšivikho mu- nozira kardan mumkin meşud.

Amo gap mana dar haminest ki slutskistho ba munfiati in xel farzkuniji vahşijona hato- ainge z a da ham nameta- vonand.

Nametavonand, cunki me- donand ki delehoji ba hama maşhuri sijosati qatolji dar bobati ao oportunisthoji hamaji rangho aloqaro kandan bol- šivikhoji urus guzarondagi (sol- hoji 1904 -1912) ba muqobil in xel farzkuni guvohi medi- vonand. Nametavonand cunki me- donand, ki der xudi ruzi digar onho ba suluni rasvogi mex- zada meşavand.

Amo mana savol, bolšivikhoji urus metavonistand mi, ki dar bobati ao oportunistho va sen- tristhoji internatsional 2-um aloqaro kandan va çudo şu- dan rohi xudro nasurda, xelo pes az cangi imperialisti (sol- hoji 1904-1912) ao oportunistho va sentristhoji murosocijiji xud çudogardiro içro kunand? Ki dar on şuha karda metavo- nad, ki bolšivikhoji urus sijosati dar bobati oportunistho va sen- tristho doštageşonro aarolji cap- hoji dar çara audagi, namu- na hisoa mekardand? Ki dar on şuha karda metavonand, ki bolšivikhoji urus caphoji dar çara audagi, ba on çumla cap- hoji dar sotsial - demokratijaji germonija audagiro aarolji so- tani inqilovci urusi, zijoda kale- nu haqiqi bud.

Xatari in xel eisjor darumada mondani çinşhoji noproletari dar on vaqt az sasaa tani- baati euzuzijajni demokrati doş- ton inqilovci urusi, zijoda kale- nu haqiqi bud.

2) Slutski, Lenin va bolšivik- horo sahaon zada gunakor kar- da megujad, ki onho ba cap- hoji dar sotsial-demokratijaji germonija audagi qatolajon va mustahkam madadrasoni na- mekardand, ba onho sas ao çartmonihoji kalon madadraso- ni mekardand, va fikrhoji frak- sijaji ba onho aarolji ba capho- to oxirro madad rasondan lad- dili mekard.

Şumoho mexoheton, ki ba muqobil in sahaonzaniji sar- tatolji autun xala audagi mu- nasira kuneton? Amo der in ço- ci gap munoziragi hast?

Magar ravşan nest, ki Slutski dar inço maşq karda istodast va harakat dorad, ki so sah- bonzaniji qalal ba muqobil Lenin va bolšivikho karda isto- dageş eoloji nodurustihoji ha- qiqiji dar hadu pozitsijaji cap- hoji germonija audagiro puşo- nad? Magar ravşan nest, ki bol- šivikho ba caphoji dar germo- nija audagiie ki har zamon dar eajni bolšivizm va mingivizm har dilagi mekardand, ba çartmo- nihoji kalon, ba tanqid kardan zuri xatohoji onho, ba sinfi ra- soci va inqilosi on digarguni nakarda, madadrasoni namuda nametavonistand? Maşqhoji hi- lagiroro ba masalalji munozira- kuni nagardonda, ba ke rasvo kardan darkorast.

Hov, bolšivikho sas so çart- monihoji kalon, xatohoji nim- menşivikiji onhoro tanqid kar- da, ba sotsial-demokratihoji capi germonija madadrasoni mekar- dand. Amro aarolji in onhoro sahaon nazadaju gunahkor na- karda ba ke taarifi namudan darkorast.

Udamhoje hastand, ki ba in şuha mekunand?

Ba delehoji zijoda maşhuri az taarifi audagi murosobat me- kunem.

a) Dar soli 1903 ba mijoni bolšivikho va menşivikho dar Rosija dar bobati masalalji ba partija cilen şudan munozira- hoji zur rujkor şud. Bo fikri az xususi dar partija cilen şudan doštageşon bolšivikho mexos- tand, ki ba muqobil çinşhoji noproletari dar partija eisjor dar romada mendanaşon laçomi taşkilloti sunjod kunand.

Xatari in xel eisjor darumada mondani çinşhoji noproletari dar on vaqt az sasaa tani- baati euzuzijajni demokrati doş- ton inqilovci urusi, zijoda kale- nu haqiqi bud.

Menşivikhoji urus ba hadu pozitsijaji autun digar xel auda- gi tarafdori mekardand, ki on darhoji partijaro ba çin hoji noproletari vaseaj jela mekard.

Az sasaa masalalhoji inqilo- bi urusi aarolji harakati inqilomii çihoni muhim audenas sotsial- demokratihoji evropoji çarai qaror kardand, ki ba kor qati şuda daxl mekunand.

Sotsial-demokratihoji capi dar germonija audagi ham qati şu- dand.

Parvus va Rosa Ljuksemburg, rahbarhoji hamun vaqtaji cap- ho, xajr ci şud? Harduji onho ba muqobil bolšivikho gap za- dand. Dar inço ba bolšivikho dar ulro-sentralizm va ba ha- rakathoji alonkisti çarq şudagi gufta gunoh monda şud.

(DUAŞŞ DR UURKI 3)

Sifrhoji kantruli qarori T s. I.K, S.S.S.R.

**6. Dar xususi mihi
nat, dar xususi
kadrho va dar bo-
vati kultura.**

4. Budžeti solonaji stro-
xuvoniji içtimoi rabûciho
va xizmatcihoro ba soli 1932

7. Dar bobati sar-
bardoriji əumumi
ji bunjodijati ser-
xarçu daromadi
xalqi va budzeti
gosuadrstvogi.

inedihad, va vazmi sektori
sotsialistijl xo'qagi dar soli
1932 ba muqobil 81,5 para-
soni ba soli 1931 mudagi

30 ד'כסב' ב' מחר
היה פרוורי פּעאלי
ראתוה ר'א שוניה
ביאן מינמאיד
אגידיוה'צ איידרוף
כאיון א' שוניה

B.N.D.

Zarbadorho,

behtarin ba sanoatxonahoj
behtarini litoqli Šuroji ko-
mandirufkahoji elli mi doda
mešavad, Mukofotho ci ba
rasuichihoji zarbador va ci ba
spetsialistho d da mešavad.

גוסיית רפיסאן 30 דיכבר בי מח
וופא יאפאני מועארי פרוורי פעאלי
קסאנד רחמים מוראטוף רא שונידה
כפהיה זורי כוד רא ייאן מינמאיד
א באבאיקא אגילדיוויע איילדוף
נ יחטוף יחטבאיקא יחטבא